

Διδαχή

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ
Δελφών & Μιαούλη | Τ.2310 828 989 | www.inmetamorfoseos.gr

ΕΤΟΣ 6^ο | 22 Φεβρουαρίου 2026 | Αρ. Φύλλου 273

**ΤΗ ΕΙΚΟΣΤΗ ΔΕΥΤΕΡΑ ΑΥΤΟΥ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ
ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΡΟΣ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΠΡΕΒΥΤΕΡΟΥ ΤΗΣ ΕΝ ΑΓΚΥΡΑ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ.**

Η ζωή της Εκκλησίας είναι γεμάτη από ανθρώπους που στάθηκαν όρθιοι σε δύσκολες εποχές, όχι επειδή είχαν ανθρώπινη δύναμη, αλλά επειδή είχαν ακλόνητη πίστη. Ένας τέτοιος ομολογητής είναι ο άγιος ιερομόναχος Βασίλειος, πρεσβύτερος της Εκκλησίας της Άγκυρας, ο οποίος αγωνίστηκε με θάρρος τόσο εναντίον των αιρέσεων όσο και εναντίον της ειδωλολατρίας, προσφέροντας τελικά τη ζωή του ως θυσία αγάπης προς τον Χριστό.

Ο άγιος Βασίλειος έζησε σε εποχή μεγάλων θεολογικών αναταραχών. Ήταν πρεσβύτερος κατά την επισκοπή του Μαρκέλου, ο οποίος, στην προσπάθειά του να πολεμήσει τον αρειανισμό, έπεσε σε άλλη πλάνη, παρουσιάζοντας τα τρία Πρόσωπα της Αγίας Τριάδος ως απλές όψεις της θεότητας. Ο Βασίλειος δεν ακολούθησε αυτή την πλάνη. Με σταθερότητα και διάκριση ομολόγησε την Ορθόδοξη πίστη, ακόμη και ενώπιον του αυτοκράτορα Κωνσταντίνου, και δίδασκε αδιάκοπα την αλήθεια οδηγώντας πολλούς ανθρώπους στην ορθή πίστη.

Ήταν άνθρωπος ειρηνικός, αλλά όχι συμβιβασμένος. Ήταν πρᾶος, αλλά όχι αδύναμος. Ήταν ποιμένας που αγαπούσε την αλήθεια περισσότερο από την ασφάλεια.

Η εποχή του Αγίου Βασιλείου μοιάζει πολύ με τη δική μας. Υπήρχε σύγχυση, αντιπαραθέσεις, διαφορετικές διδασκαλίες. Ο καθένας ισχυριζόταν ότι κατέχει την αλήθεια. Μέσα σε αυτή την αναστάτωση, ο άγιος δεν ύψωσε τη φωνή του από εγωισμό, αλλά από αγάπη προς την Εκκλησία. Εδώ υπάρχει ένα πρώτο μεγάλο μάθημα η αλήθεια δεν υπερασπίζεται τον εαυτό της με φανατισμό αλλά με σταθερότητα και ταπείνωση. Ο άγιος δεν πολέμησε πρόσωπα. Πολέμησε την πλάνη, για να προστατεύσει τις ψυχές.

Όταν ανέλαβε την εξουσία ο Ιουλιανός ο Παραβάτης (360), ξεκίνησε η προσπάθεια επαναφοράς της ειδωλολατρίας. Οι χριστιανοί πιέζονταν, οι ναοί απειλούνταν, και η πίστη γινόταν ξανά αντικείμενο διωγμού.

Ο άγιος Βασίλειος στάθηκε με θάρρος. Κατήγγειλε το μάταιο των ψευδοθεών και κάλεσε τον λαό να παραμείνει πιστός στον Χριστό. Για την παρησία του κατηγορήθηκε για βλασφημία κατά του αυτοκράτορα και υποβλήθηκε σε βασανιστήρια πάνω στον τροχό. Η στάση του μας θυμίζει ότι η ομολογία της πίστεως δεν είναι θέμα εποχής αλλά θέμα καρδιάς.

Όταν ο Ιουλιανός εκστράτευσε κατά των Περσών και στρατοπέδευσε στην Άγκυρα, έφεραν μπροστά του τον Βασίλειο. Εκεί ο άγιος δεν δίστασε να ομολογήσει ότι είναι χριστιανός και προείπε ότι ο Θεός θα ανατρέψει τον αυτοκράτορα, επειδή πολέμησε τα θυσιαστήριά Του.

Η παρησία αυτή δεν ήταν πολιτική πρόκληση. Ήταν πνευματική βεβαιότητα. Ο άγιος δεν μιλούσε από οργή αλλά από πίστη. Ο Ιουλιανός, σκοτισμένος από θυμό, διέταξε νέα φρικτά βασανιστήρια. Όσο όμως βασανίζονταν,

ο άγιος προσευχόταν να τελειώσει τον αγώνα του χωρίς να χάσει την πίστη. Αυτό είναι το μεγαλείο των μαρτύρων: δεν ζητούν να γλιτώσουν τον πόνο, αλλά να μη χάσουν τον Χριστό.

Κατά τη διάρκεια της νύχτας στη φυλακή, ο ίδιος ο Χριστός επισκέφθηκε τον άγιο και τον ενίσχυσε. Την επόμενη ημέρα, όταν ο άρχοντας Φρουμεντίνος τον κάλεσε για ανάκριση, είδε με έκπληξη ότι οι πληγές του είχαν επουλωθεί.

Το θαύμα αυτό δεν μαλάκωσε τις καρδιές των διωκτών. Ο φόβος απέναντι στον αυτοκράτορα ήταν ισχυρότερος από τον φόβο του Θεού. Διέταξαν λοιπόν να τρυπήσουν το σώμα του μάρτυρα με πυρωμένες σούβλες. Μέσα στον πόνο και τον καπνό, ο άγιος προσευχόταν ευχαριστώντας τον Θεό και ικετεύοντας να μη βεβηλωθεί το άγιο όνομα του Χριστού. Και έτσι παρέδωσε την ψυχή του.

Η ζωή του μας προσφέρει τρία μεγάλα πνευματικά μαθήματα:

1. Η πίστη χρειάζεται διάκριση. Ο άγιος αντιστάθηκε και στην αίρεση και στην ειδωλολατρία. Δεν ακολούθησε άκρα, αλλά την αλήθεια.

2. Η ομολογία απαιτεί θάρρος. Δεν σιώπησε μπροστά στην εξουσία, ούτε προσπάθησε να προστατεύσει τον εαυτό του.

3. Η δύναμη του χριστιανού είναι η προσευχή. Ακόμη και μέσα στα βασανιστήρια, η καρδιά του ήταν στραμμένη στον Θεό.

Σήμερα δεν μας ζητείται να περάσουμε μαρτύρια. Μας ζητείται όμως κάτι εξίσου δύσκολο να μη ντρεπόμαστε για την πίστη μας, να μην παρασυρόμαστε από σύγχυση και να κρατούμε την αλήθεια με αγάπη.

Η μεγαλύτερη μάχη σήμερα δεν είναι εξωτερική αλλά εσωτερική να μείνουμε σταθεροί όταν όλα γύρω αλλάζουν.

Αδελφοί μου, ο άγιος ιερομάρτυς Βασίλειος μάς δείχνει ότι η αληθινή δύναμη δεν βρίσκεται στην εξουσία αλλά στην πίστη. Ο άνθρωπος που μένει ενωμένος με τον Χριστό δεν νικιέται, ακόμη κι αν φαίνεται ότι χάνει τα πάντα.

Είθε η προσευχή του να μας χαρίζει σταθερότητα, διάκριση και ειρήνη καρδιάς.

ΤΟ ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΑΓΚΥΡΑΣ

Ἦχος γ΄. Θείας πίστεως.

Θείου Πνεύματος, τὴ ἐπινεύσει, χρῖσμα ἅγιον, ἱεροσύνης, ἐπαξίως ὑπεδέξω Βασίλειε, ὄθεν ὡς θῦμα βασίλειον ἔθυσας, τῷ βασιλεῖ τῶν αἰώνων τοὺς ἄθλους σου. Πάτερ Ὅσιε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἰκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

